

Niam Txiv Daim Ntawv Ua Qauv Qhia

Kev Cim Tau thiab Tiv Thaix Txhob Koom Nrog Neeg Phem

Daim ntawv ua qauv qhia no yuav npaj kom muaj kev ceeb toom qhia txog cov cim (paib) ua neeg phem, tab sis cov cim no yuav muaj tsis tas txhua daim. Cov niam txiv yuav tau nrhiav lwm cov cim ntiv thiab thiaj paub hais tias yam twg yog ua neeg phem tiag tiag rau qhov nws yuav qhia tsis tau hais tias yog tus neeg ntawm ua neeg phem lawm, muaj tej cov me nyuam nyiam hnav roog tsho los noog nkauj zoo li cov neeg phem thiab, tab si lawm tsis yog neeg phem. Yog li cov niam txiv yuav tau ua kom lawm paub cov cim uas cov neeg phem hnav nyob hauv lawv tej zej zos, yog koj tus me nyuam pib xyaum ua neeg tsis zoo yuav tau thov kev pab kom ntov, thiab yog ua tau yuav tau nrog cov neeg ua hauj lwm nyob rau hauv tsev kawm ntawv sib tham, hais rau tub ceev xwm, cov coj nyob hauv kev ntseeg ntuj, thiab tej koom haum kom tau kev pab ntiv.

Cov Cim Ceeb Toom Qhia Paub Hais Tias Tej Zaum Koj Tus Me Nyuam Twb Mus Koom Nrog Neeg Phem Lawm

- Lees hais tias “nws Mus” koom nrog cov me nyuam ua neeg phem
- Ua tej yam txawv txawv qhia tias nws nyiam ib los ob hom sim khaub chaw los yog ib qhov kev sau rau hauv ntawv cia
- Muaj tej yam txawv txawv nyiam txog tej nkauj, cov duab yeeb yam kiab los yog tej websites cov neeg phem haub
- Siv tej tes txawv txawv nrog tej phooj ywg sib txuas lus
- Ko tej daim duab txog ib yam dab tsi los ua muaj ib cov cim us neeg phem rau tsev kawm ntawv, phau ntawv, phab ntsa, los yog sau ntawv rau ntawm nws lub cev
- Raug mob los tsev piav tsis tau tias yog vim li cas (sibntau qaij ntsuab, tes/taws to)
- Muaj nyiaj los tau tej yam khoom zoom xws li khaub ncaws los yog hlua kub
- Nqa riam phom
- Muaj teeb meem nrog tub ceev xwm
- Muaj kev hloov tus yeeb yam tsis zoo xws li:
  - * Tsis nrog nws tsev neeg ua ke
  - * Coj tus cwj pwm Tsis mus kawm ntawv txhua huub, kawm ntawv tsis zoo zuj zuj
  - * Nyob lig lig tsis hus pw yam tsis muaj qub hau
  - * Ua tau tej yam txawv txawv nyiam kom txhob muaj neeg paub
  - * Muaj tej cim qhia tau hais tias yog siv yeeb siv tshaj
  - * Pheej ua txhaum txoj cai tsis tseg
  - * Pheej hais tej neeg phem cov lus

Tej Tswv Yim Cov Niam Txiv Muaj Peev Xwm Yuav Ua Kom Tiv Thiv Tau Tej Kev Ua Phem

- Siv Lub caij ua kom muaj nqi nrog koj tus me nyuam
- Koom nrog koj tus me nyuam lub tsev kawm ntawv us ub no
- Ua ib tus quav zoo thiab us qhov kom yog rau lwm tus
- Paub koj tus me nyuam cov phooj ywg thiab lawv cov tsev neeg
- Pab ua kom neeg nyiam kawm ntawv
- Qhia koj tus me nyuam kom nws paub tiv taus tej kev ua phem los ntawm tej phooj ywg
- Pab koj tus me nyuam kom muaj kev txawj ntsetxog kev sib kho txoj kev tsis sib haum xeeb/kev rov sib kho (Saib nyob rau hauv www.safeyouth.org/scripts/teens/conflict.asp)
- Tso cai rau koj tus me nyuam kom mus koom nrog tej kev zoo tsev kawm ntawv ua tom qab kawm ntawv tas es muaj neeg laus saib (tej tsev chaw ua si, kev ua si, tej pab pawg tab ntzhais hluas)
- Tsaus tes ua nrog koj tej zej zos (tsim kom muaj phooj ywg hauv tej zej zos, muab tej kev ua phem hais tawm thiab tshem pov tseg)
- Nrog koj tus me nyuam sib tham txog txoj kev phem yuav tau ntsib yog yus ua neeg phem. Quia rau koj tus me nyuam paub tias koj tsis xav pom nws raug mob los yog raug ntes. Piav rau nws paub tias koj tsis pub nws ua tej yam li hauv no:
  - * Koom us ib tus tswv cuab nrog cov neeg phem
  - * Mus koom tej kev noj kev haus los ua phooj ua ywg tsim tsa muaj los ntawm cov neeg phem
  - * Siv tej tes us cim, ntaus cim los yog siv tej lus uas ntaus nqi txhais tau tias yog neeg phem
  - * Hnav roog tsho, nrog rau kev zwm rau tej yam xim, uas ntaus nqi txhais tau tias yog neeg phem nyob rau thaj chaw koj nyob

www.cops.usdoj.gov

www.fbi.gov

www.ojjdp.ncjrs.org